

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

W LXXV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM

IM.JANA III SOBIESKIEGO

PROGRAM REALIZACJI DORADZTWA ZAWODOWEGO

NA ROK SZKOLNY 2022/2023

I. PODSTAWA PRAWNA:

- Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1040 ze zm.).
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 2215).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t. jedn. Dz.U. z 2019 r. poz. 1481 ze zm.).
- Ustawa z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226).
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (t. jedn. Dz.U. z 2020 r. poz. 910).
- Ustawa z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r. poz. 996, 1000, 1290, 1669 i 2245).
- Rozporządzenie MEN z 1 lutego 2013 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 199 ze zm.).
- Rozporządzenie MEN z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2017 r. poz. 1591 ze zm.), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 lutego 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 323).
- Rozporządzenie MEN z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2017 r. poz. 1578 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców

zawodowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1601), zmienione rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 lipca 2019 r. (Dz.U. z 2019 r. poz. 1322).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2018 r. poz. 1679).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2018 r. w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2018 poz. 1601 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 sierpnia 2018 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2018 r. poz. 1675).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (Dz.U. z 2019 r. poz. 325).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz.U. poz. 391).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 19 marca 2019 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 652).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz.U. z 2019 r. poz. 639.)
- Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 8 kwietnia 2019 r. w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa artystycznego (Dz.U. z 2019 r. poz. 717).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2020 r. poz. 82).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 2 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych (Dz.U. 2019 poz. 1322)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz.U. 2019 poz. 1533).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz.U. 2019 poz. 1539).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 lipca 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego (Dz.U. 2019 poz. 1536).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2020 r. poz. 635).
- Obwieszczenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 stycznia 2020 r. w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy (M.P. z 2020 r. poz. 106).

II.CEL OGÓLNY DORADZTWA ZAWODOWEGO

Doradztwo zawodowe na poziomie liceum ogólnokształcącego ukierunkowane jest na kształtowanie:

- a. proaktywnych postaw uczniów wobec pracy i edukacji,
- b. poczucia sprawczości, decyzyjności i chęci inwestowania we własny rozwój,
- c. kompetencji miękkich

III.ZADANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO SYSTEMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wewnątrzszkolny System Doradztwa Zawodowego wskazuje na kluczowe zagadnienia oraz propozycje działań dostosowanych do potrzeb uczniów , szkoły i środowiska lokalnego.

Zadania WSDZ:

- zapoznanie uczniów z koncepcją uczenia się przez całe życie i rynkiem edukacyjnym,
- wspieranie ich w poznawaniu świata zawodów i rynku pracy,
- inspirowanie do dokonywania samooceny i poznawania własnych zasobów,
- udzielanie pomocy w nabywaniu umiejętności planowania i podejmowania decyzji krok po kroku.

IV.DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ DORADZTWA ZAWODOWEGO

Działania realizowane w ramach doradztwa zawodowego powinny wspierać eliminowanie stereotypów dotyczących ról społecznych i zawodowych. Planując działania związane z doradztwem zawodowym, warto pamiętać, że uczniowie liceum ogólnokształcącego podjęli już pewne decyzje edukacyjno-zawodowe i potrzebują wsparcia przy weryfikacji tych decyzji i podejmowaniu kolejnych wyborów. Przewidziane w programie działania związane z doradztwem zawodowym są powiązane z treściami kształcenia na poziomie liceum ogólnokształcącego, co umożliwi uczniom dostrzeganie związków pomiędzy tym, czego się uczą, a swoją dalszą edukacją i karierą zawodową . Celem doradztwa zawodowego w liceum ogólnokształcącym jest przygotowanie

uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów.

IV.1 TEMATYKA DZIAŁAŃ

TREŚCI PROGRAMOWE Z ZAKRESU DORADZTWA ZAWODOWEGO DLA LICEÓW OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH

1. Poznawanie własnych zasobów

Uczeń:

- 1.1 sporządza bilans własnych zasobów na podstawie dokonanej autoanalizy („portfolio”);
- 1.2 określa obszary do rozwoju edukacyjno-zawodowego i osobistego;
- 1.3 określa wpływ stanu zdrowia na wykonywanie zadań zawodowych;
- 1.4 rozpoznaje swoje możliwości i ograniczenia w zakresie wykonywania zadań zawodowych i uwzględnia je w planowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.5 analizuje własne zasoby (zainteresowania, zdolności, uzdolnienia, kompetencje, predyspozycje zawodowe) w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;
- 1.6 określa własny system wartości, w tym wartości związanych z pracą i etyką zawodową.

2. Świat zawodów i rynek pracy

Uczeń:

- 2.1 analizuje informacje o zawodach, kwalifikacjach i stanowiskach pracy oraz możliwościach ich uzyskiwania w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.2 analizuje informacje o lokalnym, regionalnym, krajowym i europejskim rynku pracy oraz funkcjonujących na nim zasadach w kontekście wyborów edukacyjno-zawodowych;
- 2.3 porównuje formy zatrudnienia i możliwości funkcjonowania na rynku pracy jako pracownik, pracodawca lub osoba prowadząca działalność gospodarczą oraz

analizuje podstawy prawa pracy, w tym rodzaje umów o pracę, sposoby ich rozwiązywania, prawa i obowiązki pracownika;

2.4 konfrontuje własne zasoby ze zidentyfikowanymi potrzebami i oczekiwaniami pracodawców oraz wymaganiami rynku pracy;

2.5 określa znaczenie i wskazuje możliwości realizacji różnych form aktywizacji zawodowej;

2.6 sporządza i aktualizuje dokumenty aplikacyjne zgodnie z wymaganiami pracodawców;

2.7 przygotowuje się do zaprezentowania siebie i swoich kompetencji podczas rozmowy kwalifikacyjnej;

2.8 charakteryzuje przebieg procesu zakładania własnej działalności gospodarczej oraz instytucje wspomagające zakładanie własnej działalności gospodarczej;

2.9 charakteryzuje instytucje wspomagające planowanie ścieżki edukacyjno-zawodowej, w tym instytucje rynku pracy.

3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie

Uczeń:

3.1 korzysta ze źródeł informacji dotyczących dalszego kształcenia formalnego, pozaformalnego i nieformalnego;

3.2 określa korzyści wynikające z uczenia się przez całe życie w rozwoju osobistym i zawodowym;

3.3 analizuje możliwości uzupełniania, poszerzania i uzyskiwania kwalifikacji zawodowych w ramach krajowego i europejskiego systemu kwalifikacji;

3.4 wskazuje możliwości kontynuowania nauki.

4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych

Uczeń:

4.1 ustala swoje cele, zadania i działania w kontekście planowania ścieżki edukacyjno-zawodowej;

4.2 sporządza indywidualny plan działania – planuje różne warianty ścieżek edukacyjno-zawodowych na podstawie bilansu

własnych zasobów i wartości oraz informacji na temat rynku edukacji i rynku pracy, przewidując skutki własnych decyzji;

1.3 dokonuje wyboru dalszej ścieżki edukacyjno-zawodowej zgodnie z posiadanymi zasobami i określonymi celami zawodowymi.

IV.2 ODDZIAŁY, KTÓRYCH DOTYCZĄ DZIAŁANIA

Doradztwo zawodowe jest realizowane w klasach I –IV, w roku szkolnym 22/23 w klasach III i IV.

IV.3 METODY I FORMY REALIZACJI DZIAŁAŃ, Z UWZGLĘDNIENIEM UDZIAŁU RODZICÓW W TYCH DZIAŁANIACH

Formy realizacji zadań:

- diagnozowanie predyspozycji uczniów (zainteresowania, mocne słabe strony), diagnoza potrzeb odbiorców,
- zajęcia warsztatowe (grupowe) służące rozbudzeniu świadomości konieczności planowania własnego rozwoju i kariery zawodowej, umożliwiające poznanie siebie i swoich predyspozycji zawodowych,
- warsztaty doskonalące umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej i współdziałania w grupie, radzenie sobie ze stresem.
- zajęcia grupowe z małymi grupami (zgodnie z potrzebami),
- zajęcia indywidualne, w szczególności na etapie końcowym – planowanie ścieżki kariery-indywidualne konsultacje wg potrzeb uczniów,
- zajęcia służące określeniu predyspozycji psychoedukacyjnych, doskonalące umiejętności komunikacyjne i interpersonalne,
- zajęcia przygotowujące uczniów do planowania ścieżki kariery zawodowej,
- nauka umiejętności redagowania dokumentów aplikacyjnych, ankiet, formularzy,

- udostępnienie uczniom, rodzicom i nauczycielom bazy informacyjnej szkół policealnych, szkół wyższych, kwalifikacyjnych kursów zawodowych, i in. informacji (tablica, zakładka doradztwo),
- organizowanie spotkań z przedstawicielami różnych zawodów , wywiady z przedstawicielami zawodów,
- propagowanie idei wolontariatu poprzez Wolontariat szkolny,
- udział w organizowanych dniach otwartych, targach edukacyjnych itp.,
- przeprowadzanie rozmów indywidualnych z uczniami i rodzicami w trakcie dni otwartych szkoły,
- współpraca z poradniami i innymi instytucjami.

Metody w poradnictwie grupowym podczas godzin z wychowawcą, zajęć z pedagogiem i doradcą zawodowym:

- Aktywizujące problemowe – burza mózgów, dyskusja.
- Metoda dramy – inscenizacje i odgrywanie ról.
- Metody testowe (kwestionariusze, ankiety, testy).
- Metody audiowizualne – filmy edukacyjne, zasoby Internetu i programy multimedialne, prezentacje multimedialne.
- Treningi umiejętności społecznych, mini wykłady, pogadanki.
- Techniki plastyczne, wzmacniające myślenie krytyczne oraz strategiczne (np. analizę SWOT), kwestionariusze, wywiady, gry i zabawy.

Działania kierowane do uczniów:

- udzielanie porad i konsultacji indywidualnych;
- prowadzenie zajęć grupowych związanych tematycznie z obszarami: poznawanie własnych zasobów; świat zawodów i rynek pracy; rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie; planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno--zawodowych;
- pomaganie uczniom w przygotowywaniu teczek „portfolio”; e-portfolio
- aranżowanie sytuacji sprzyjających poznawaniu własnych zasobów np. poprzez udział w konkursach, przygotowywanie określonych zadań na zajęcia przedmiotowe, udział w organizowaniu uroczystości szkolnych;
- określanie potencjału edukacyjno - zawodowego;
- organizowanie spotkań z przedstawicielami instytucji rynku pracy;

- stwarzanie okazji do udziału w wydarzeniach takich jak np. targi edukacyjne;
- umożliwienie udziału w spotkaniach z absolwentami szkoły (prezentacje ścieżek rozwoju edukacyjno-zawodowego);
- wywiady/spotkania z przedstawicielami różnych zawodów;
- organizowanie spotkań z inspirującymi osobami (pasjonatami, autorami innowacyjnych rozwiązań – młodymi ludźmi, którzy odnieśli sukces zawodowy);
- umożliwienie dostępu do informacji edukacyjno-zawodowej poprzez strony internetowe szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik;
- organizowanie imprez o charakterze zawodoznawczym, np. konkursy, festiwale czy prezentacje zawodów;
- udostępnianie materiałów multimedialnych (np. gier edukacyjnych, filmów i innych e-zasobów) ułatwiających samopoznanie, podejmowanie decyzji edukacyjnych i zawodowych.

Działania kierowane do rodziców:

- organizowanie spotkań informacyjno-doradczych z doradcą zawodowym w szkole;
- inicjowanie przez wychowawców klas, kontaktów z przedstawicielami instytucji działających na rynku pracy;
- prowadzenie konsultacji dotyczących decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów;
- informowanie o targach edukacyjnych;
- udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych (między innymi poprzez: stronę www szkoły, tablice informacyjne, e-dziennik);
- włączanie innych osób w szkolne działania związane z orientacją zawodową i doradztwem zawodowym.

V.OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA REALIZACJĘ POSZCZEGÓLNYCH DZIAŁAŃ

Wszyscy członkowie rady pedagogicznej są zaangażowani w realizację działań związanych z doradztwem zawodowym. Doradztwo ma być „wkomponowane” we wszystkie przedmioty. Wszyscy nauczyciele na swoich lekcjach powinni realizować zagadnienia związane z doradztwem zawodowym. Uczeń musi wiedzieć, po co się uczy konkretnego przedmiotu szkolnego, jak może się on

przydać w codziennym życiu oraz w karierze zawodowej. Każdy z nas, powinien wspierać ucznia w jego myśleniu o swojej przyszłości zawodowej, współuczestniczyć w procesie podejmowania decyzji, wskazywać mu różne możliwości, a uczeń ma dokonać wyboru, z uwzględnieniem predyspozycji i zainteresowań

Wychowawcy:

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- włączają do swoich planów wychowawczych zagadnienia z doradztwa zawodowego;
- realizują tematy z doradztwa zawodowego na godzinach wychowawczych;
- wskazują uczniom specjalistów, którzy mogą udzielać wsparcia w planowaniu kariery zawodowej;
- współpracują z rodzicami w planowaniu ścieżki kariery edukacyjno-zawodowej ich dzieci;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym

Nauczyciele

- określają mocne strony, predyspozycje, zainteresowania i uzdolnienia uczniów;
- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji doradztwa zawodowego dla uczniów;
- przygotowują uczniów do udziału w konkursach;
- prowadzą koła zainteresowań i zajęcia dodatkowe;
- współpracują z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym.

Zespół językowy:

uczestnictwo uczniów programie Erasmus + i-career, opis szkolnictwa w danym kraju, informacje o studiach i możliwości studiowania, rynek edukacyjny i system kształcenia w danym kraju, możliwość wymiany międzyszkolnej i międzyuczelnianej, stypendia, rynek pracy itd.)

Nauczyciel – bibliotekarz:

współpracuje z doradcą zawodowym oraz innymi nauczycielami i specjalistami w zakresie realizacji działań związanych z doradztwem zawodowym; opracowuje, aktualizuje i udostępnia zasoby dotyczące doradztwa zawodowego; włącza się w organizowane przez szkołę i instytucje zewnętrzne wydarzenia z zakresu doradztwa zawodowego

Psycholog/ Pedagog

prowadzenie zajęć/warsztatów (godzina wychowawcza, zastępstwo lub inne) z umiejętności miękkich (komunikacja, zarządzanie sobą w czasie, praca w grupie) – w zależności od potrzeb.

VI. TERMINY REALIZACJI DZIAŁAŃ

Rok szkolny 2022/2023

VII. ZAŁĄCZNIKI, SCENARIUSZE ZAJĘĆ

Celem doradztwa zawodowego w liceum jest przygotowanie uczniów do świadomego i samodzielnego planowania kariery oraz podejmowania i zmian decyzji edukacyjnych i zawodowych uwzględniających znajomość własnych zasobów oraz informacje na temat rynku pracy i systemu edukacji.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dn. 12 lutego 2019 w sprawie doradztwa zawodowego dla liceum ogólnokształcącego w programie nauczania zostaną ujęte następujące treści programowe:

1. Poznawanie własnych zasobów.
2. Świat zawodów i rynek pracy.
3. Rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie.
4. Planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych.